

საწარმოთა კვარტალური სტატისტიკური გამოკვლევა

1. საკონტაქტო ინფორმაცია	
1.1. საკონტაქტო ორგანიზაცია	საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქსტატი)
1.2. საკონტაქტო ორგანიზაციის ერთეული	ბიზნეს სტატისტიკის დეპარტამენტი მოკლევადიანი სტატისტიკის სამმართველო
1.3. საკონტაქტო პირი	თინათინ ქსოვრელი
1.4. საკონტაქტო პირის ფუნქცია	ბიზნეს სტატისტიკის დეპარტამენტის უფროსის მოვალეობის შემსრულებელი, მოკლევადიანი სტატისტიკის სამმართველოს უფროსი
1.5. საკონტაქტო პირის საფოსტო მისამართი	ქ. თბილისი, 0180, ცოტნე დადიანის 30
1.6. საკონტაქტო პირის ელექტრონული ფოსტის მისამართი	tksovreli@geostat.ge
1.7. საკონტაქტო პირის ტელეფონი	+995 32 236 72 10 (217)
1.8. საკონტაქტო პირის ფაქსი	-

2. მეტამონაცემების განახლება	
2.1. მეტამონაცემების ბოლო სერტიფიცირება	2023 წ. 22 აგვისტო
2.2. მეტამონაცემების ბოლო გამოქვეყნება	2023 წ. 22 აგვისტო
2.3. მეტამონაცემების ბოლო განახლება	2023 წ. 22 აგვისტო

3. სტატისტიკური მონაცემების წარმოდგენა	
3.1. მონაცემების აღწერა	
<p>საწარმოთა კვარტალური სტატისტიკური გამოკვლევის ფარგლებში ქვეყნდება 8 მაჩვენებელი:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ბრუნვა; 2. პროდუქციის გამოშვება; 3. დასაქმებულთა რაოდენობა; 4. დაქირავებით დასაქმებულთა რაოდენობა; 5. დასაქმებულთა საშუალო თვიური შრომის ანაზღაურება; 6. შრომითი დანახარჯები; 7. საქონლისა და მომსახურების ყიდვები; 8. გასაყიდად განკუთვნილი საქონლისა და მომსახურების ყიდვები. <p>აღნიშნული მონაცემები ქვეყნდება:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. საწარმოთა ზომის მიხედვით; 2. ეკონომიკური საქმიანობის სახეების მიხედვით; 3. საკუთრების ფორმების მიხედვით; 4. ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმების მიხედვით; 5. რეგიონების მიხედვით. <p>2017 წლიდან საწარმოთა ზომის მიხედვით მონაცემები ქვეყნდება საწარმოთა ზომის განსაზღვრის ახალი მეთოდოლოგიით:</p> <p>მსხვილი ზომის საწარმოებს მიეკუთვნება საწარმო, რომელშიც დასაქმებულთა საშუალო წლიური რაოდენობა აღემატება 249 კაცს ან წლიური ბრუნვის მოცულობა 60 მლნ. ლარს.</p> <p>საშუალო ზომის საწარმოებს მიეკუთვნება საწარმო, რომელშიც დასაქმებულთა საშუალო წლიური რაოდენობა მერყეობს 50-დან 249 კაცის ჩათვლით, ან წლიური ბრუნვის მოცულობა – 12 მლნ. ლარიდან 60 მლნ. ლარამდე.</p> <p>მცირე ზომის საწარმოებს მიეკუთვნება საწარმო, რომელშიც დასაქმებულთა საშუალო წლიური რაოდენობა არ აღემატება 49 დასაქმებულს და წლიური ბრუნვის მოცულობა არ აღემატება 12 მლნ. ლარს.</p>	
3.2. კლასიფიკაციის სისტემა	
ეკონომიკური საქმიანობის სახეების საქართველოს ეროვნული კლასიფიკატორი (NACE Rev. 2).	
3.3. სექტორის მოცვა	

გამოკვლევა მოიცავს ბიზნეს სექტორის (არაფინანსური კორპორაციები) საწარმოებს, გარდა ფინანსური კორპორაციებისა (ბანკები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები და ა.შ.).

3.4. სტატისტიკური ცნებები და განსაზღვრებები

აქტიური საწარმო – ყველა არაფინანსური კორპორაცია, რომელიც აქტიური (წლის განმავლობაში დარიცხულია შემოსავალი საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან ან/და დაქირავებულებზე დარიცხულია შრომის ანაზღაურება) იყო საანგარიშო პერიოდში.

საწარმო – ეკონომიკური ერთეული, რომელიც აწარმოებს საქონელს ან ეწევა მომსახურებას, დამოუკიდებლად იღებს ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებს საკუთარი რესურსების განაწილების შესახებ (ფლობს გადაწყვეტილებათა მიღებაში თავისუფლების განსაზღვრულ ხარისხს). საწარმო ახორციელებს ეკონომიკური საქმიანობის ერთ ან რამდენიმე სახეს ერთი ან მეტი ადგილმდებარეობის მიხედვით. საწარმო შეიძლება იყოს ინდივიდუალური (ფიზიკური) ან იურიდიული პირი.

ადგილობრივი ერთეული – საწარმო ან მისი ნაწილი, რომელიც მდებარეობს გეოგრაფიულად იდენტიფიცირებულ ადგილას.

ბრუნვა – საწარმოს მიერ საკუთარი პროდუქტის გაყიდვებიდან ან მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი (დღგ-სა და აქციზის გადასახადის გარეშე).

გამოშვებული პროდუქცია – წარმოებული პროდუქციის რაოდენობა და რეალიზებული პროდუქციის მოცულობა, გადაყიდვისათვის შეძენილი საქონლისა და მომსახურების, აგრეთვე მატერიალური საბრუნავი საშუალებების მარაგების ცვლილების ჩათვლით.

კაპიტალიზებული პროდუქცია – იმ საქონლის ღირებულება, რომელიც წარმოებულია საკუთარი ძალებით და რჩება მწარმოებლებს საკუთარი საბოლოო მოხმარებისა თუ ინვესტირებისათვის. უკანასკნელში მოიაზრება როგორც ძირითადი მატერიალური, ისე არამატერიალური აქტივების (მაგალითად, პროგრამული უზრუნველყოფა და ა.შ.) წარმოება. საკუთარი სარგებლობისათვის შექმნილი პროდუქცია ის პროდუქციაა, რომელიც არ იყიდება და მისი ღირებულება შეფასდება მსგავს პროდუქციაზე არსებული ძირითადი ფასების მიხედვით. თუ ეს შეუძლებელია, მაშინ შეფასება ხდება წარმოების ხარჯების მიხედვით. უნდა აღინიშნოს, რომ კაპიტალიზებული საქონელი შეიძლება ჩართული იქნეს ინვესტიციებშიც.

საქონლისა და მომსახურების ყიდვები – საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული ყველა სახის საქონლისა და მომსახურების ყიდვების ჯამი, მიუხედავად იმისა, საქონელი და მომსახურება განკუთვნილია თუ არა ფორმისა და თვისებების შეუცვლელად გადაყიდვისათვის, კაპიტალური საქონლის გამოკლებით (რომლის მოხმარება განიხილება ძირითადი კაპიტალის მოხმარებად).

გადასაყიდად განკუთვნილი საქონლისა და მომსახურების ყიდვები – საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესყიდული საქონელი და მომსახურება, რომელიც განკუთვნილია ფორმისა და თვისებების შეუცვლელად გადაყიდვისათვის. მაჩვენებელი გაანგარიშდება შესყიდვის ფასებში დღგ-სა და აქციზის გადასახადის გარეშე.

დასაქმებულთა რაოდენობა – საწარმოში დასაქმებულ პირთა (დაქირავებულები, დასაქმებული დამფუძნებლები და საოჯახო საწარმოს შემთხვევაში – დასაქმებული ოჯახის წევრები) საშუალო რაოდენობა საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში.

დაქირავებით დასაქმებულთა რაოდენობა – საწარმოში დასაქმებული პირები, რომელთა შრომითი ურთიერთობა რეგულირდება საწარმოსთან დადებული ხელშეკრულებით, ანუ კონტრაქტით, და რომელთაც დაერიცხათ და/ან მიეცათ ხელფასი.

შრომითი დანახარჯები – საანგარიშო პერიოდში დასაქმებულ პერსონალზე დარიცხული ყველანაირი ხარჯი: შრომის ანაზღაურება (ხელფასი, დანამატი, პრემია, საშვებულებო დახმარება, საკომპენსაციო გასაცემლები და სხვ.), რომელიც დაერიცხა დასაქმებულ პერსონალს (საშემოსავლო გადასახადის ჩათვლით) ან გაიცა ნატურალური სახით საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში. აგრეთვე სოციალური დახმარება საწარმოს სახსრებიდან, ხარჯები საგანმანათლებლო, ჯანდაცვის, კულტურული და სხვა ასპექტით.

3.5. სტატისტიკური ერთეული

საწარმო.

3.6. სტატისტიკური პოპულაცია

ყველა აქტიური საწარმო, რომელთა ეკონომიკური საქმიანობა დაკავშირებული არ არის ეკონომიკური საქმიანობის სახეების ეროვნული კლასიფიკატორის (NACE Rev. 2) შემდეგ სექციებთან:

K – საფინანსო და სადაზღვევო საქმიანობები;

O – სახელმწიფო მმართველობა და თავდაცვა, სავალდებულო სოციალური უსაფრთხოება;

T – შინამეურნეობების, როგორც დამქირავებლის, საქმიანობები; არადიფერენცირებული საქონლის და მომსახურების წარმოება შინამეურნეობების მიერ საკუთარი მოხმარებისთვის;

U – ექსტერიტორიული ორგანიზაციების საქმიანობა.

გამოკვლევის ფარგლებში შერჩეულ საწარმოთა რაოდენობა დაახლოებით 12 500-ს შეადგენს.
3.7. საანგარიშო არეალი
საქართველოს მთელი ტერიტორია, გარდა ოკუპირებული რეგიონებისა.
3.8. დროის მოცვა
1999 წლიდან.
3.9. საბაზო პერიოდი
-
4. ზომის ერთეული
რაოდენობა, ლარი.
5. საანგარიშო პერიოდი
კვარტალი.
6. ინსტიტუციური მანდატი
6.1. სამართლებრივი აქტები და სხვა შეთანხმებები
საქართველოს კანონი „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“; https://www.geostat.ge/media/20591/1.saqstatis_kanoni.pdf სტატისტიკურ სამუშაოთა ყოველწლიური პროგრამა; https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/307/statistikur-samushaota-programa საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის დებულება. https://www.geostat.ge/media/20600/10%2Csaqstatis-konsolidirebuli-debuleba.pdf
6.2. მონაცემთა გაზიარება
-
7. კონფიდენციალურობა
7.1. კონფიდენციალურობა – პოლიტიკა
<ol style="list-style-type: none"> საქართველოს კანონი „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“: <ul style="list-style-type: none"> კანონის მე-4 მუხლის თანახმად, ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებლის მიერ სტატისტიკური მიზნებისათვის შეგროვებული, ფიზიკური და იურიდიული პირების შესახებ მონაცემები მკაცრად კონფიდენციალურია და მხოლოდ სტატისტიკური მიზნებისათვის გამოიყენება. კანონის 28-ე მუხლის (სტატისტიკურ მონაცემთა კონფიდენციალურობის დაცვა) თანახმად, <ol style="list-style-type: none"> ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების მიზნით შეგროვებული მონაცემები კონფიდენციალურია, თუ ისინი იძლევა დაკვირვების ერთეულის იდენტიფიცირების საშუალებას ან თუ მათი მეშვეობით შესაძლებელია ამგვარი მონაცემების დადგენა. დაუშვებელია კონფიდენციალური სტატისტიკური მონაცემების გაცემა და გავრცელება ან მათი არასტატისტიკური მიზნით გამოყენება, გარდა საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა. ოფიციალური სტატისტიკის წარმოებისას სავალდებულოა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესებით საიდენტიფიკაციო მონაცემების, მათ შორის, ასეთი მონაცემების შემცველი სტატისტიკური კვლევის ამსახველი კითხვარების განადგურება ან განცალკევებით შენახვა. კანონის 29-ე მუხლის თანახმად, საქსტატის ორგანოებში დასაქმებულებს ეკრძალებათ სტატისტიკური კვლევის მიზნით შეგროვებული და დამუშავებული კონფიდენციალური სტატისტიკური მონაცემების გამოყენება და გავრცელება. https://www.geostat.ge/media/20591/1.saqstatis_kanoni.pdf „მონაცემების კონფიდენციალურობის პოლიტიკა საქსტატში“ https://www.geostat.ge/media/20607/17.konfidencialurobis-brzaneba.pdf „საჯარო სარგებლობის მიკრომონაცემების გავრცელების პოლიტიკა საქსტატში“ https://www.geostat.ge/media/20609/19.microdata-brzaneba.pdf საქართველოს კანონი „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“. https://matsne.gov.ge/ka/document/view/1561437
7.2. კონფიდენციალურობა – მონაცემთან მოპყრობა
<ul style="list-style-type: none"> კონფიდენციალურობის დაცვის სახელმძღვანელოები. საქსტატში დასაქმებულის მიერ წერილობით აღიარებული ვალდებულებები სამსახურებრივი საქმიანობის შედეგად მიღებული/შეგროვებული მონაცემების კონფიდენციალურობის უზრუნველყოფის შესახებ.

8. გამოქვეყნების პოლიტიკა
8.1. გამოქვეყნების კალენდარი
მონაცემთა გავრცელების თარიღები განსაზღვრულია სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამის საფუძველზე შემუშავებული კალენდრით, რომელიც განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე და საჯაროდ ხელმისაწვდომია.
8.2. გამოქვეყნების კალენდარზე ხელმისაწვდომობა
https://www.geostat.ge/ka/calendar
8.3. მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომობა
მონაცემები ხელმისაწვდომია ყველა კატეგორიის მომხმარებლისთვის ერთდროულად.

9. გავრცელების სიხშირე
კვარტალი.

10. ხელმისაწვდომობა და მკაფიოობა
10.1. პრეს-რელიზები
გამოკვლევის შედეგებს თან ერთვის პრეს-რელიზი, რომელიც განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე: https://www.geostat.ge/ka/single-news/2862/satsarmota-sakmianobis-shedegebi-2023-tslis-i-kvartali
10.2. პუბლიკაციები
კვარტალური ბიულეტენი: https://www.geostat.ge/index.php/ka/single-archive/3390
10.3. ონლაინ მონაცემთა ბაზა
ონლაინ მონაცემთა ბაზა წარმოდგენილია საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ვებ-საიტზე, PC-Axis-ის ფორმატში: http://pc-axis.geostat.ge/PXWeb/pxweb/ka/Database
10.4. მიკრომონაცემების ხელმისაწვდომობა
-
10.5. სხვა
გამოკვლევის შედეგები ცხრილების სახით განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე: https://www.geostat.ge/index.php/ka/modules/categories/326/sacarmota-statistikuri-gamokvleva
10.6. დოკუმენტაცია მეთოდოლოგიაზე
მეთოდოლოგიის დოკუმენტაცია განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე: https://www.geostat.ge/index.php/ka/modules/categories/121/methodologia-biznes-statistika
10.7. დოკუმენტაცია ხარისხის შესახებ
-

11. ხარისხის მართვა
11.1. ხარისხის უზრუნველყოფა
სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების ხარისხის უზრუნველსაყოფად საქსტატი ხელმძღვანელობს ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლით „ოფიციალური სტატისტიკის ძირითადი პრინციპები“, აგრეთვე ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსით, გაეროს ოფიციალური სტატისტიკის ფუნდამენტური პრინციპებით და ევროპის სტატისტიკის სისტემის ხარისხის უზრუნველყოფის ჩარჩოთი (QAF).
11.2. ხარისხის შეფასება
საქსტატის მეთოდოლოგიის და ხარისხის მართვის სამმართველო დარგობრივ დეპარტამენტებთან ერთად პასუხისმგებელია წარმოებული სტატისტიკური პროდუქტების და პროცესების ხარისხზე. სამმართველო ატარებს სტატისტიკური პროცესების ხარისხის აუდიტს და აფასებს სტატისტიკური პროდუქტებისა და პროცესების ხარისხთან დაკავშირებულ რისკებს. საქსტატში შემუშავებულია პოლიტიკის დოკუმენტები, სახელმძღვანელოები და სამუშაო პროცესების აღწერილობები. ეს დოკუმენტები უზრუნველყოფენ სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების სტანდარტიზებას და ხარისხის უზრუნველყოფის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბებას.

12. შესაბამისობა

12.1. მომხმარებელთა მოთხოვნები
მონაცემთა ძირითადი მომხმარებლები არიან: ბიზნეს სექტორის წარმომადგენლები, მკვლევარები და სტუდენტები, საერთაშორისო ორგანიზაციები, სახელმწიფო დაწესებულებები, მედია საშუალებები და სხვ. მათ მონაცემები ესაჭიროებათ სხვადასხვა სახის სტატისტიკური ანალიზის ჩასატარებლად, მარკეტინგული სტრატეგიის დასაგეგმად ან ეკონომიკური მდგომარეობის შესასწავლად.
12.2. მომხმარებელთა კმაყოფილება
2021 წელს ჩატარდა მომხმარებელთა კმაყოფილების გამოკვლევა, რომლის მიზანი იყო მომხმარებლების მიერ სტატისტიკური მონაცემების ხარისხის შეფასების ანალიზი და მომხმარებელთა მომსახურების გაუმჯობესების გზების შესწავლა. გამოკვლევის ანგარიში განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე: https://www.geostat.ge/ka/page/customer-service
12.3. სისრულე
მონაცემები შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს.
13. სიზუსტე და სანდოობა
13.1. ზოგადი სიზუსტე
დამუშავებული მონაცემების შედარება ხდება გასული პერიოდის შესაბამის მონაცემებთან. რიგ შემთხვევებში, დამუშავების პროცესში ხდება მონაცემთა გადამოწმება როგორც ადმინისტრაციულ წყაროებში, ისე საწარმოს წარმომადგენლებთან.
13.2. შერჩევითი ცდომილება
1. ქვეყნის დონეზე არ აღემატება 0.5%-ს; 2. ეკონომიკური საქმიანობის სახეების ფარგლებში – 2-3%-ს; 3. რეგიონის დონეზე – 1-2%-ს; 4. სტრატის დონეზე – 10%-ს.
13.3. არაშერჩევითი ცდომილება
არაშერჩევითი ცდომილების მინიმიზაციის მიზნით ხდება მონაცემების შედარება ადმინისტრაციულ წყაროებთან.
14. დროულობა და პუნქტუალურობა
14.1. დროულობა
მონაცემები ქვეყნდება საანგარიშო პერიოდის დასრულებიდან 65-ე დღეს.
14.2. პუნქტუალურობა
მონაცემები ქვეყნდება სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამაში მითითებული თარიღის შესაბამისად. გამოქვეყნების თარიღების დარღვევის ფაქტს ადგილი არ ჰქონია.
15. თანამიმდევრულობა და შესადარისობა
15.1. შესადარისობა – გეოგრაფიული
საქართველოს ყველა რეგიონისთვის გამოყენებულია ერთი და იგივე მეთოდოლოგია და მიდგომები, რომლებიც შეესაბამება საერთაშორისო მეთოდოლოგიას.
15.2. შესადარისობა – დროში
დროითი მწკრივის მონაცემები ერთმანეთთან შესადარისია.
15.3. თანამიმდევრულობა – სტატისტიკურ მიმართულებებს შორის
მონაცემები თანამიმდევრულია.
15.4. თანამიმდევრულობა – შიდა
მონაცემები თანამიმდევრულია.
16. დანახარჯები და დატვირთვა
მონაცემების მიღება და დამუშავება წარმოებს საქსტატის ბიუჯეტის ფარგლებში. ცალკე დაფინანსება არ არის გათვალისწინებული.
17. მონაცემთა გადასინჯვა
17.1. მონაცემთა გადასინჯვა – პოლიტიკა
სტატისტიკურ მონაცემთა გადასინჯვის პოლიტიკა ხელმისაწვდომია საქსტატის ვებ-საიტზე: https://www.geostat.ge/media/44385/Revision-policy-and-error-correction_Geo.pdf

17.2. მონაცემთა გადასინჯვა – პრაქტიკა
მონაცემთა გეგმიური გადასინჯვა არ ხდება. არაგეგმიური გადასინჯვა (მონაცემთა დაზუსტების მიზნით) პრაქტიკაში არ განხორციელებულა.

18. სტატისტიკური დამუშავება
18.1. პირველადი მონაცემები
საწარმოთა კვარტალური სტატისტიკური გამოკვლევის შევსებული კითხვარი (ონლაინ კითხვარი).
18.2. მონაცემთა შეგროვების სიხშირე
კვარტალი.
18.3. მონაცემთა შეგროვება
მონაცემების შეგროვება ხდება ონლაინ კითხვარის მეშვეობით.
18.4. მონაცემთა კონტროლი
მონაცემთა პირველადი შემოწმება ხდება პროგრამულად, მონაცემთა ბაზაში არსებული არითმეტიკული და ლოგოკური კონტროლის საფუძველზე. მეორადი კონტროლი ხორციელდება სავალდებულო პერსონალის (ინტერვიუერების) და ბიზნეს სტატისტიკის დეპარტამენტის თანამშრომლების მიერ.
18.5. მონაცემთა გაანგარიშება
გამოკვლევა მოიცავს ყველა არაფინანსურ კორპორაციას, გარდა სექციების K, O, T და U ეკონომიკური საქმიანობის სახეების ეროვნული კლასიფიკატორის (NACE Rev. 2) მიხედვით. საწარმოთა შერჩევა ხორციელდება სტრატეგიული შემთხვევითი შერჩევის საფუძველზე. მონაცემთა შეწონვა ხდება ყოველკვარტალურად. გამოკვლევის შედეგად მოპოვებული მონაცემები მრავლდება მინიჭებულ წონებზე, საწარმოს დონეზე და შემდეგ ხდება მონაცემთა აგრეგირება იმ მოთხოვნების შესაბამისად, რომლებსაც ითვალისწინებს ბიზნეს სტატისტიკის მეთოდოლოგია. მაჩვენებლების გაანგარიშება ხორციელდება SQL Server და MS Access პროგრამების მეშვეობით, ხოლო შედეგების ნაერთი ცხრილები მიიღება Cristal reports-ის მეშვეობით. გამოკვლევის შედეგების გავრცელება ცხრილების სახით ხორციელდება MS Excel-ის და PC-Axis-ის გამოყენებით. ასევე, კვარტალური ბიულეტენის მეშვეობით.
18.6. მოსწორება
არ გამოიყენება.

19. კომენტარი
-